

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 8.12.2022.
SWD(2022) 402 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE
SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA

Inicijativa za jačanje postojećih pravila i proširenje okvira za razmjenu informacija u području oporezivanja kako bi se obuhvatila kriptoomovina

priložen dokumentu

Prijedlog Direktive Vijeća

o izmjeni Direktive 2011/16/EU o administrativnoj suradnji u području oporezivanja

{COM(2022) 707 final} - {SEC(2022) 438 final} - {SWD(2022) 400 final} -
{SWD(2022) 401 final}

Sažetak
Procjena učinka inicijative za jačanje postojećih pravila i proširenje okvira za razmjenu informacija u području oporezivanja kako bi se obuhvatila kriptovalute.
A. Potreba za djelovanjem
Zašto? Koji se problem rješava?
Glavni problem koji se rješava inicijativom jest taj što poreznim tijelima nedostaju informacije za praćenje prihoda ostvarenih upotrebom kriptovalute. Nedovoljno izvješćivanje o podacima o prihodima i dohotku koje su ostvarili korisnici kriptovalute znatno ograničava mogućnost poreznih uprava da osiguraju djelotvorno plaćanje dospjelih poreza. Kriptovaluta trenutačno nije obuhvaćena područjem primjene Direktive o administrativnoj suradnji (Direktiva Vijeća 2011/16/EU (DAC)), kojom se predviđa automatska razmjena informacija među državama članicama u porezne svrhe. Prekogrančna trgovina internetskim proizvodima, uslugama i aplikacijama, posebno onima koji se služe distribuiranim mrežama, kao što je kriptovaluta, odvija se na jednostavan način. To stvara porezne izazove u pogledu pristupa informacijama, što se može riješiti samo snažnom administrativnom suradnjom među zemljama.
Što se nastoji postići ovom inicijativom?
Opći je cilj prijedloga osigurati pravedno i učinkovito funkcioniranje jedinstvenog tržišta povećanjem ukupne porezne transparentnosti. To bi koristilo ne samo poreznim tijelima nego i korisnicima i pružateljima usluga. Ovom se inicijativom nastoji zaštititi porezne prihode država članica širenjem i pojašnjavanjem obveza izvješćivanja o kriptovaluti unutar Europske unije. Ovim prijedlogom (DAC8) trebala bi se poboljšati sposobnost država članica za otkrivanje i suzbijanje poreznih prijevara, utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza. Njime bi se trebalo odvratiti i od neispunjavanja obveza.
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a?
Mjere država članica ne pridonose učinkovitom i djelotvornom rješavanju problema koji su prema svojoj prirodi transnacionalni. Pristup na razini EU-a čini se poželjnijim radi izbjegavanja mnoštva zahtjeva za izvješćivanje koje jednostrano provode neke ili sve države članice. Djelovanjem na razini EU-a osigurava se usklađenost i smanjuje administrativno opterećenje za izvještajne subjekte i porezna tijela, uz snažniji učinak u kontekstu rupa u zakonu, do kojih može doći zbog nestabilne prirode predmetne imovine.
B. Rješenja
Koje su se zakonodavne i nezakonodavne opcije razmatrale? Postoji li najpoželjnija opcija? Zašto?
Razmotrene su sljedeće opcije: a) nezakonodavna opcija neobvezujućeg prava; i (b) šest potencijalnih zakonodavnih inicijativa. Zakonodavne inicijative obuhvaćale bi i sljedeće alternativne opcije: 1) izvješćivanje transakciju po transakciju; 2) izvješćivanje transakciju po transakciju s pragom za MSP-ove; 3) potpuno objedinjeno izvješćivanje; 4) potpuno objedinjeno izvješćivanje s pragom za MSP-ove; 5) hibridna ili srednja opcija; i 6) hibridna ili srednja opcija s pragom za MSP-ove. Najpoželjnija je zakonodavna inicijativa sa srednjom pokrivenošću. Stoga je hibridna ili srednja opcija (5. opcija) najprikladnija za postizanje ciljeva inicijative. Svi pružatelji usluga povezanih s kriptovalutom, neovisno o veličini i zemlji poslovnog nastana, trebali bi izvješćivati o transakcijama koje vrše za klijente koji su rezidenti EU-a. Time će se stvoriti novi okvir za izvješćivanje i razmjenu informacija među poreznim upravama. Inicijativom će se obuhvatiti utrživa kriptovaluta u cilju razmjene informacija o transakcijama, iako uz određeni stupanj objedinjavanja.

Tko podržava koju opciju?
Rezultati javnog savjetovanja i posebnog savjetovanja s pružateljima usluga povezanih s kriptovalutom ukazuju na trend koji ide u prilog zakonodavnoj inicijativi. I većina država članica podržala je opciju kojoj se daje prednost.
C. Učinci najpoželjnije opcije
Koje su prednosti najpoželjnije opcije (ako postoji, inače prednosti glavnih opcija)?
Očekuje se da će inicijativa donijeti znatne izravne gospodarske koristi. Pozitivno će utjecati na naplatu poreza, a dodatni prihodi od poreza procijenjeni su na 1,7 milijardi EUR od transakcija povezanih s kriptovalutom. Ti prihodi mogu biti izvor financiranja gospodarskih i socijalnih politika država članica. Očekuje se da će inicijativa pridonijeti aspektima pravednosti i većem povjerenju u porezne sustave pravednom raspodjelom tereta među poreznim obveznicima.
Koji su troškovi najpoželjnije opcije (ako postoji, inače troškovi glavnih opcija)?
Informatičko rješenje kojim bi se na najbolji način olakšalo izvješćivanje i razmjena informacija s najnižim troškovima i najvećim koristima za sve uključene strane – pružatelje usluga povezanih s kriptovalutom, države članice i Komisiju – jest središnji direktorij (koji se već upotrebljava za razmjene u skladu s DAC3 i DAC6). Analogno prethodnim zahtjevima za izvješćivanje, procjenjuje se da se troškovi poreznih uprava pri postupanju s kriptovalutom kreću u rasponu od 1 milijuna EUR do 12,96 milijuna EUR u jednokratnim (razvojnim) troškovima te od 1 milijuna EUR do 5,67 milijuna EUR u periodičnim troškovima. Troškovi pružatelja usluga povezanih s kriptovalutom procjenjuju se na oko 259 milijuna EUR jednokratnih troškova te od 22,6 milijuna EUR do 24 milijuna EUR periodičnih troškova. I Europska komisija snosit će troškove, koji se procjenjuju na oko 0,48 milijuna EUR jednokratnih troškova i 0,21 milijun EUR periodičnih troškova. Međutim, ta se procjena temelji na nizu pretpostavki i ekstrapolacija te bi se trebala upotrebljavati s oprezom.
Kako će to utjecati na poduzeća, MSP-ove i mikropoduzeća?
Očekuje se da će inicijativa imati ograničen učinak na mala i srednja poduzeća. Informacije o kojima se izvješćuje uglavnom su dostupne pružateljima usluga povezanih s kriptovalutom za njihovo svakodnevno poslovanje. Nadalje, tržište kriptovalute se brzo razvija, a isto vrijedi i za pružatelje usluga. Iako će inicijativa dovesti do troškova usklađivanja, za MSP-ove bi jedinstven skup pravila u cijelom EU-u mogla biti povoljnija opcija od potencijalnog mnoštva zahtjeva za izvješćivanje u cijelom EU-u. Inicijativom bi se trebali izjednačiti i uvjeti za sve kategorije sudionika, što bi trebalo pogodovati MSP-ovima.
Hoće li to znatno utjecati na državne proračune i uprave?
Troškovi koje bi snosile nacionalne uprave ovise o informatičkom rješenju koje se upotrebljava za razmjenu informacija. Koristi za nacionalne proračune u smislu dodatnih poreznih prihoda znatno premašuju troškove u okviru svake opcije te se procjenjuju u milijardama eura (oko 1,7 milijardi EUR u okviru najpoželjnije opcije).
Hoće li biti drugih znatnih učinaka?
Inicijativa će biti u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka i stoga neće negativno utjecati na temeljno pravo na zaštitu osobnih podataka.
D. Daljnje mjere
Kad će se predložene mjere preispitati?
Inicijativa će se pratiti na temelju informacija prikupljenih u okviru godišnjih procjena i rasprava s poreznim upravama. Sveobuhvatnija procjena provest će se u skladu s općim odredbama DAC-a o evaluaciji kada Komisija bude morala podnijeti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o funkcioniranju Direktive o administrativnoj suradnji u području izravnog oporezivanja.